

PROIECT

privind Standardele minime și Ghidul facultativ dedicat echipelor de intervenție cu privire la planificarea, pregătirea, procedurile și echipamentele necesare pentru intervenție în situația producerii incidentelor chimice, biologice, radiologice și nucleare (CBRN)

GHID FACULTATIV DEDICAT ECHIPELOR DE INTERVENȚIE LA UN INCIDENT CBRN

Cuvânt înainte

Consecințele datorate producerii unor evenimente chimice, biologice, radiologice și nucleare (CBRN) pot solicita la maximum capacitățile naționale de intervenție. Națiunile sunt singurele responsabile de asigurarea primului răspuns. Este esențial ca națiunile să-și consolideze propriile resurse pentru a răspunde și limita consecințele situațiilor de urgență asupra vieții, proprietății și mediului. Datorită naturii incidentelor de tip CBRN, avându-se în vedere în special efectele lor transfrontaliere, devine necesară cooperarea între națiunile membre ale Consiliului Parteneriatului Euro-Atlantic (EAPC). Elaborarea și adoptarea unui Ghid facultativ și a Standardelor minime, contribuie la facilitarea și îmbunătățirea răspunsului național și a asistenței reciproce.

Inițiativa de a dezvolta Ghidul facultativ și Standardele minime pentru echipele de intervenție cu privire la planificarea, pregătirea, procedurile și echipamentul de intervenție necesare în situația producerii incidentelor de tip CBRN, a luat naștere în urma Seminarului EAPC privind răspunsul la atacurile teroriste, care a avut loc în Varșovia, în februarie 2002. Această inițiativă a fost inclusă ulterior în sesiunea de Planificare a Urgențelor Civile, în cadrul secțiunii dedicate bilanțului Inițiativei armelor de distrugere în masă (WMD), adoptată la Reuniunea Ministerială de la Reykjavik din mai 2002.

Scopul acestei inițiative este acela de a crea instrucțiuni generale pe care statele EAPC să le poată folosi, în mod voluntar, cu scopul de a-și îmbunătăți pregătirea pentru protecția

populației civile împotriva riscurilor chimice, biologice, radiologice și nucleare (CBRN). Ghidul vizează îmbunătățirea înțelegerii conceptelor și a interoperabilității între state, contribuindu-se astfel la o mai mare eficiență în utilizarea sau oferirea asistenței naționale sau internaționale, ceea ce duce în ultimă instanță la sporirea interoperabilității.

Proiectul umple un vid normativ atât la nivel național cât și internațional în domeniile managementului consecințelor, planificării, pregătirii, procedurilor și echipamentului minim din dotarea echipelor de intervenție. Responsabilitățile juridice naționale pot fi împărțite în moduri realmente diferite; nu poate exista o soluție universală pentru planificarea urgențelor civile cu implicații CBRN. În consecință, mandatele echipelor de intervenție implicate în răspunsul la urgențe pot fi formulate în moduri total diferite de la o națiune la alta. Aceste instrucțiuni sunt așadar generice prin însăși natura lor. Ele contribuie la stabilirea unui minim numitor comun, prin punerea laolaltă a celor mai bune practici și a lecțiilor învățate.

Introducere

Scopul Ghidului facultativ dedicat echipelor de intervenție este acela de a stabili instrucțiuni procedurale care se adresează planificatorilor de nivel strategic / tactic mediu, care au responsabilități în domeniul pregătirii și răspunsului la incidente de tip CBRN. Aceste instrucțiuni oferă consiliere generală și îndrumare în ceea ce privește procedurile, capacitățile și echipamentul necesare pentru implementarea unui răspuns eficient. Ghidul este menit să îmbunătățească interoperabilitatea între diversele agenții / instituții care iau parte la intervenția la incidente de tip CBRN și să ofere îndrumare atunci când se solicită asistență regională, națională sau internațională. Ghidul a fost creat pentru a sprijini planificatorii din statele EAPC să-și determine propriul nivel al capacităților prin auto-evaluare, putând fi folosit

și ca listă de verificare. Implementarea acestui ghid este strict facultativă.

Fără a se urmări o standardizare, Ghidul facultativ dedicat echipelor de intervenție se axează mai degrabă pe dezvoltarea unei înțelegeri comune a acțiunilor impuse pe timpul fazei inițiale de răspuns (estimată la primele 20 minute ale operațiunilor de intervenție).

Pentru ca răspunsul să fie în totalitate integrat, este extrem de important să existe o planificare preliminară eficientă între instituțiile care asigură răspunsul la nivel local, regional, național și dacă este cazul, internațional.

Pregătirea susținută menită să testeze rolurile, capacitățile și protocoalele asumate reprezintă de asemenea o componentă esențială a procesului de planificare preliminară și va oferi agențiilor/instituțiilor oportunitatea de a dezvolta un răspuns coordonat la urgențele de tip CBRN.

Ghidul dedicat echipelor de intervenție se prezintă sub forma unei matrice împărțită în patru secțiuni. Acestea au un caracter general și vizează procedurile, capacitățile și echipamentul¹ necesare implementării unui răspuns eficient.

1 Echipamentul în acest proiect se referă strict la aspectele sale funcționale, și nu la recomandarea unor anumite articole

1 Culegerea, evaluarea și diseminarea informațiilor

Conștientizarea faptului că un incident de tip CBRN a avut sau poate să aibă loc este critică. Informațiile pot fi primite și diseminate printr-o serie de canale, cum ar fi agențiile de informații, populația, dispeceratele serviciilor de urgență, informațiile preliminare privind riscurile, care sunt incluse în planurile operaționale de răspuns, etichetarea substanțelor periculoase și a containerelor de transport, observațiile echipelor de intervenție asupra semnelor și simptomelor (victimelor, animalelor, plantelor și mediului înconjurător).

2 Managementul securizării perimetrului

Perimetrul trebuie să fie izolat pentru a limita consecințele. Un management eficient al perimetrului zonei contaminate (Hot-zone management) presupune controlul accesului persoanelor în și dinspre locul incidentului, controlul asupra transportului victimelor contaminate, precum și asigurarea unor metode de lucru sigure pentru echipele de intervenție și oprirea oricărui scurgeri de substanțe.

3 Salvarea și protejarea vieților

Salvarea vieților este principala prioritate a tuturor agențiilor/instituțiilor implicate în intervenția în cazul urgențelor de tip CBRN. Gradul de contaminare a victimelor / răniților trebuie văzut ca parte a evaluării inițiale, trebuind astfel să fie aplicate metode eficiente de salvare, decontaminare și asistență medicală. Avertizarea timpurie și/sau

evacuarea populației, dacă este cazul, pot să contribuie de asemenea la salvarea de vieți prin reducerea riscului de expunere.

4 Sprijin suplimentar / specializat

Ulterior răspunsului operativ imediat, trebuie implicată asistența specializată pentru completarea procesului de management al consecințelor. Aceasta poate include identificarea sau confirmarea pericolului și stabilirea nivelurilor de contaminare, asistența medicală, transportul și tratamentul răniților și suplimentarea resurselor serviciilor de urgență. La nevoie se pot folosi și resurse regionale, naționale sau internaționale pentru a asigura sau menține un nivel optim al implicării și răspunsului. Asistența specializată și resursele pot fi folosite și ca parte a fazei de refacere, inclusiv pentru monitorizarea pe termen lung a stării de sănătate, asistența psihologică, decontaminarea clădirilor și a mediului, restabilirea încrederii populației și susținerea revenirii la normalitate.

Pentru o mai bună înțelegere a textului, termenul „echipe de intervenție” se referă la persoane și echipe implicate în activități care vizează gestionarea efectelor imediate și pe termen scurt ale unei urgențe CBRN. Aici putem aminti: personalul operativ al poliției, pompierilor și serviciilor medicale care acționează pentru limitarea consecințelor unei urgențe de tip CBRN. De asemenea, mai amintim personalul din spitale, instituții responsabile cu managementul situațiilor de urgență și al celor cu responsabilități privind detecția, verificarea și avertizarea.

1. CULEGEREA DE INFORMAȚII:

Culegeți, evaluați și diseminați toate informațiile disponibile

Procedură	Capacitate	Echipament
<p>Centre de apel (dispecerate) și centre de mobilizare</p> <ul style="list-style-type: none">• Conștientizați faptul că un incident CBRN s-a produs sau se poate produce• Culegeți, evaluați și diseminați toate informațiile disponibile către echipele de intervenție• Creați-vă o imagine de ansamblu asupra zonei afectate• Oferiți și obțineți constant informații actualizate către și de la echipele de intervenție	<ul style="list-style-type: none">• Pregătire în domeniul CBRN pentru operatorii din centrele de apel (dispecerate)• Metode de culegere a informațiilor (de la populație, servicii de informații)• Metode de schimb de informații între instituțiile participante• Nivel de răspuns la incidente CBRN determinat anterior (susceptibile / confirmate)	<ul style="list-style-type: none">• Chestionar• Tehnologia informației• Linii telefonice directe• Stații radio• Informații geografice (hărți)• Planuri de răspuns pentru riscuri specifice
<p>Echipele de intervenție Apropiere și sosire la locul incidentului</p> <ul style="list-style-type: none">• Aproximarea de locul incidentului se face cu precauție și din direcția vântului• Efectuați evaluarea locului incidentului• Stabiliți persoana care coordonează acțiunile de intervenție (comandantul acțiunii) (fiecare instituție implicată în răspuns)• Recunoașteți semnele și indiciile specifice incidentelor de tip CBRN• Determinați dacă este un incident de tip CBRN sau unul ce implică substanțe periculoase	<ul style="list-style-type: none">• Instruire generală în domeniul CBRN pentru echipele de intervenție• Informații meteo• Cunoașterea și înțelegerea evaluării riscului• Cunoașterea și înțelegerea intervenției la dispozitive explozive improvizate• Cunoașterea și înțelegerea rolurilor, responsabilităților și capacităților fiecărei agenții/instituții participante• Coordinare eficientă la fața locului între agențiile/instituțiile participante	<ul style="list-style-type: none">• Echipament de protecție personală (EPI)• Echipament de detecție, identificare și monitorizare chimică, biologică și radiologică (pentru personal, monitorizare și analiză a perimetrului de izolare)• Ghiduri de răspuns la urgente și/ sau ghiduri de buzunar• Echipament de comunicații interoperabil (ex. stații radio)• Stații radio• Informații geografice (hărți)• Planuri de răspuns pentru riscuri specifice

Procedură

- Estimați numărul de răniți / victime
- Estimați resursele necesare intervenției
- Aveți în vedere sfatul specialiștilor / resursele necesare
- Oferiți rapoarte de situație către centrele de comanda etc. și solicitați asistență dacă este necesar
- Efectuați evaluarea riscului
- Identificați pericolul potențial
- Este interzisă apropierea de sau atingerea obiectelor / pachetelor suspecte – nu folosiți aparate radio, telefoane mobile sau alte aparate electronice în vecinătatea acestora (distanța sigură +/- 400 m)
- Aveți în vedere echipamente / ținte secundare
- Stabiliți și conveniți asupra unui plan de răspuns comun pentru toate instituțiile implicate
- Identificați zonele sigure pentru autovehiculele de intervenție din rezervă
- Căutați dispozitive CBRN secundare
- Aspecte legate de infrastructura critică

Capacitate

- Sistem și structură de comandă comune
- Canale de comunicație comune pentru toate instituțiile implicate
- Cunoașterea zonei geografice
- Capacități de căutare
- Capacități de analiză
- Cunoașterea construcțiilor/ instalațiilor și a infrastructurii critice
- Protejarea infrastructurii critice neafectate și a zonelor-cheie (obiective importante locale, regionale și naționale)

Echiptament

2. MANAGEMENTUL SECURITĂȚII PERIMETRULUI: Izolați zona pentru a limita consecințele

Procedură	Capacitate	Echipament
<p>Inițial:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aveți în vedere direcția vântului • Stabiliți punctul de comandă al operațiunilor de intervenție într-o zonă sigură (zona rece) • Stabiliți cordonul interior și exterior (zona fierbinte /caldă / rece) – limita dintre zona contaminată și cea decontaminată 	<ul style="list-style-type: none"> • Structură și sistem de comandă comune • Cunoașterea și înțelegerea zonei fierbinți / calde / reci, (activități ce se desfășoară în aceste zone) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ghid de răspuns la urgențe și/sau ghid de buzunar • Echipament de detecție, identificare și monitorizare chimică, biologică și radiologică (pentru personal, monitorizare și analiză a perimetrului de izolare) • Echipament de protecție personală (protecția căilor respiratorii, complete de protecție) • Bandă de marcare și semnalizare
<p>Izolare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izolați materialul / lichidul contaminant • Stabiliți zona de carantină (izolare) pentru victimele / răniții contaminați (dacă este necesar) • Stabiliți zonele de decontaminare și triaj • Marcați zonele contaminate, utilizând semnele de marcare specifice 	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea și înțelegerea semnelor, simptomelor și efectelor substanțelor (chimice, biologice, radiologice) • Cunoașterea și înțelegerea manipulării substanțelor periculoase (HAZMAT) • Cunoașterea și înțelegerea procesului de decontaminare (de urgență, în masă, clinică) • Cunoașterea și înțelegerea triajului medical 	<ul style="list-style-type: none"> • Ghid de răspuns la urgențe și/sau ghid de buzunar • Bandă de marcare, panouri de semnalizare și bariere • Echipament de detecție, identificare și monitorizare (pentru personal, monitorizare și analiză a perimetrului de izolare) • Echipament de protecție personală (protecția căilor respiratorii, complete de protecție) • Echipament de decontaminare (de urgență, în masă, clinică) • Adăpost pentru victime/ răniți în cazul unor condiții meteo nefavorabile

Procedură

Considerații suplimentare:

- Identificați și stabiliți zona de tranzit pentru resursele suplimentare puse la dispoziție de agențiile/instituțiile implicate
- Stabilirea cordonului de trafic
- Conservați perimetrul izolat și păstrați dovezile existente cât mai mult posibil (investigații criminalistice)
- Efectuați recoltarea coordonată a probelor

Capacitate

- Identificarea locațiilor / zonelor unde poate fi amplasat un număr ridicat de vehicule și resurse ale agențiilor/instituțiilor participante
- Utilizarea locațiilor determinate anterior, când este posibil
- Utilizarea spațiilor disponibile / potrivite, care au fundații solide
- Cunoașterea și înțelegerea conservării perimetrului pentru investigațiile criminalistice (dovezi, probe)
- Manipularea eficientă a probelor

Echiptament

- Bandă de marcare, panouri de semnalizare și bariere
- Echipament de înregistrare (video, camere fixe)
- Saci pentru prelevarea de probe
- Echipament de detecție, identificare și monitorizare chimică, biologică și radiologică (pentru personal, monitorizare și analiză a perimetrului de izolare)

3. SALVAREA ȘI PROTEJAREA VIEȚII

Salvați viețile, avertizați și /sau evacuați

Procedură	Capacitate	Echipment
<ul style="list-style-type: none">• Determinați acțiunile imediate și prioritățile• Evacuați persoanele (victimele) din cordonul interior (către zona de carantină)• Restricționați accesul în cordonul interior (acces numai pentru echipele de intervenție protejate)• Asigurați metode sigure de lucru pentru echipele de salvare• Efectuați operațiunile de salvare necesare• Efectuați corect decontaminarea (de urgență, în masă, clinică)• Aveți în vedere decontaminarea bunurilor personale• Efectuați triajul și tratamentul medical• Efectuați decontaminarea echipelor de salvare / intervenție• Aveți în vedere cerințele și asigurați transportul victimelor / răniților• Asigurați avertizarea timpurie și consilierea publicului (din imediata apropiere și mai departe, dacă este necesar)• Aveți în vedere evacuarea (în imediata apropiere și mai departe, dacă este necesar)• Aveți în vedere oprirea utilităților• Aveți în vedere ordinea publică• Aveți în vedere protecția spitalului (persoane care se prezintă de bunăvoie la spital în urma anumitor simptome)	<ul style="list-style-type: none">• Informații meteo• Cunoașterea și înțelegerea procesului de decontaminare (de urgență, în masă, clinică)• Cunoașterea și înțelegerea triajului medical• Asigurarea unui număr suficient de persoane specializate care să asigure salvarea, decontaminarea, asistența medicală și managementul zonei contaminate• Metode sigure de lucru pentru personalul care acționează în „zona fierbinte” (înregistrarea intrării și durata expunerii)• Transportul victimelor / răniților contaminați• Metode de transmitere în timp util a îndrumărilor / avertizărilor către populație• Planuri de evacuare de urgență• Conexiuni eficiente cu companiile de utilități• Managementul potențialelor probleme de ordine publică• Asigurarea unui centru de primire destinat supraviețuitorilor	<ul style="list-style-type: none">• Echipament de protecție personală (protecția căilor respiratorii, complete de protecție)• Sistem de înregistrare a personalului din „zona fierbinte”• Echipament de decontaminare (de urgență, în masă, clinică)• Saci pentru bunurile personale (pentru bunurile victimelor decontaminate)• Îmbrăcăminte post decontaminare pentru victime• Echipament de detecție, identificare și monitorizare (pentru personal, monitorizare și analiză a perimetrului de izolare)• Tratament medical (traumatic, profilactic, etc)• Transport (ambulanțe, autobuze, etc.)• Bandă de marcare, panouri de semnalizare și bariere• Documentație întocmită anterior• Website• Mesaje SMS• Utilizarea mijloacelor mass-media (televiziune, radio)

4. SPRIJIN SUPLIMENTAR / SPECIALIZAT:

Alertați specialiștii, informați autoritățile, integrați consultanța specializată și resursele suplimentare

Procedură	Capacitate	Echipament
Notificare: <ul style="list-style-type: none">• Notificați autoritățile responsabile la nivel local, regional și național (instituții de răspuns)• Notificați specialiștii (în domeniile chimic, biologic, radiologic/nuclear, medical)• Aveți în vedere sprijinul extern și convențiile internaționale (IAEA, WHO, OPCW)• Transmiteți rapoarte de situație tuturor celor notificați	<ul style="list-style-type: none">• Responsabilități de notificare convenite anterior• Consiliere științifică (în domeniile chimic, biologic, radiologic/nuclear, medical)• Planuri de răspuns locale, regionale, naționale• Metode de solicitare a sprijinului regional, național și internațional• Acorduri bilaterale (asistență transfrontalieră)• Metode de transport al specialiștilor la locația respectivă	<ul style="list-style-type: none">• Lista notificărilor (specialiști, etc.) pentru centrele de mobilizare• Tehnologia informației• Linii telefonice directe• Informații geografice (hărți)• Planuri de răspuns pe riscuri specifice• Transportul specialiștilor
Evaluare: <ul style="list-style-type: none">• Pregătiți evaluarea impactului (pe traseu / la locul incidentului)• Determinați efectul asupra populației• Determinați efectul asupra infrastructurii critice• Determinați efectul asupra mediului• Recoltați probe specifice incidentului și de mediu• Evaluarea riscului• Modelarea dispersiei• Monitorizarea radiațiilor• Analizați cerințele intervenției în zona de proximitate sau împrejurimi	<ul style="list-style-type: none">• Previzionare (modelarea dispersiei)• Planuri de acțiuni și efecte pe termen scurt, mediu și lung• Analiza probelor• Cunoașterea locațiilor infrastructurii critice• Acord anterior de suplimentare a resurselor (industria privată, serviciile publice, sprijin / asistență internațională)	<ul style="list-style-type: none">• Echipament de detecție, identificare și monitorizare chimică, biologică și radiologică (pentru personal, monitorizare și analiză a perimetrului de izolare)• Informații geografice (hărți)• Planuri de răspuns pe riscuri specifice• Locațiile infrastructurilor critice• Instrumente de predicție a riscului• Echipament meteorologic

Procedură	Capacitate	Echipment
<ul style="list-style-type: none"> Evaluati cerințele referitoare la resurse (pe termen scurt, mediu și lung) 		
<p>Integrarea sprijinului</p> <ul style="list-style-type: none"> Asistența specializată și/sau resursele suplimentare vor fi încadrate în planul de intervenție 	<ul style="list-style-type: none"> Structură și sistem de comandă comune Resurse și cazare pentru echipele de intervenție 	<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea de alimente și apă, spații administrative, spații de cazare pentru echipele de intervenție și resursele de sprijin
<p>Identificarea substanțelor</p> <ul style="list-style-type: none"> Confirmarea tipului de substanțe 	<ul style="list-style-type: none"> Capacitate de analiză suplimentară 	<ul style="list-style-type: none"> Laboratoare alocate
<p>Sprijin alocat victimelor / răniților</p> <ul style="list-style-type: none"> Oferiți informații spitalelor Oferiți contramăsuri clinice Oferiți informații medicilor generaliști Oferiți supraveghere a stării de sănătate (pe termen scurt-mediu) Oferiți adăpost de urgență Înființați biroul de evidență a victimelor 	<ul style="list-style-type: none"> Centre de prim ajutor și tratament Contramăsuri clinice post incident Îngrijire medicală post incident Un număr suficient de persoane specializate care să asigure (pe termen scurt - mediu) asistență medicală și să gestioneze biroul de evidență a victimelor 	<ul style="list-style-type: none"> Identificați din timp potențiale locații pentru adăposturi Profilaxie, etc. Tehnologia informației Numere / linii telefonice dedicate Asigurarea de alimente și apă, spații de cazare și administrative pentru victime
<p>Informare publică:</p> <ul style="list-style-type: none"> Implementați planul de comunicare Asigurați avertizarea timpurie sau îndrumarea publicului Oferiți actualizări constante Oferiți instruire sanitară populației 	<ul style="list-style-type: none"> Planul de comunicare convenit anterior Canale / metode de comunicare convenite anterior Sfaturi convenite anterior (ce să facă, unde să meargă, la ce să se aștepte) 	<ul style="list-style-type: none"> Literatură de specialitate Website Mesaje SMS Utilizarea mijloacelor mass-media (televiziune, radio)

Procedură

Decontaminarea perimetrului / reconstrucție și remediere

- Decontaminați autovehiculele / echipamentul echipelor de intervenție
- Decontaminați spitalele
- Recuperati și decontaminați cadavrele contaminate
- Decontaminați / reabilitați clădirile afectate
- Decontaminați și reduceți impactul asupra mediului
- Înlăturarea deșeurilor medicale
- Înlăturarea deșeurilor / molozului

Observații post incident și pe termen lung:

- Organizați ședințe de evaluare a activității echipelor de intervenție cu toate agențiile / instituțiile implicate
- Asigurați consiliere psihologică victimelor și echipelor de intervenție
- Asigurați monitorizarea stării de sănătate pe termen lung (a victimelor și echipelor de intervenție)

Capacitate

- Evaluarea impactului asupra mediului
- Capabilitățile declarate de decontaminare a mediului / infrastructurii
- Împuterniciri legale de aplicare a decontaminării clădirilor și mediului
- Planul de implementare etapizat
- Planul pentru victime multiple
- Identificarea cadavrelor
- Îndepărtarea deșeurilor / molozului

- Ședințe de evaluare(debriefing) a incidentelor critice
- Consiliere psihologică (echipe de intervenție, victime, populație afectată)
- Monitorizarea stării de sănătate la scară largă
- Legătura cu familia
- Adăpostire pe termen lung
- Asistență financiară pentru victime

Echiptament

- Echipament de detecție, identificare și monitorizare
- Echipament și personal specializat pentru decontaminarea perimetrelor extinse
- Morgă pentru cadavrele contaminate
- Personal și echipament pentru îndepărtarea deșeurilor / molozului contaminate

- Rețele de consilieri
- Facilități de monitorizare a stării de sănătate
- Adăpostire temporară / permanentă
- Facilități de strângere a fondurilor

Notes

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Civil Emergency Planning, Operations Division - NATO International Staff
Tel: + 32 2 707 5117 • Fax: +32 2 707 7900 • E-mail: cepd@hq.nato.int

EADRCC, Operations Division - NATO International Staff
Tel: + 32 2 707 2670 • GSM: +32 475 82 90 71 • E-mail: eadrcc@hq.nato.int